

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
_____ "_____" _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050807-Sosial iş

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedagogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sosial statistika

Fənn proqramı: "Pedagogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (Protokol N01)

Kodu: İPF-B10

Tədris ili: III (2025-2026) semestr: V

Tədris yükü: Ümumi-120 saat; Auditoriya saati -45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Məmmədova Sədabə Məmməd qızı

E-mail ünvanı: s.mammad1007@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə.Məmmədov k.19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Aytəkin Hüseynli, Sosial iş. Metodik vəsait. Bakı, 2013,
2. Cavid Şahmalıyev, Sosial iş bacarıqları Bakı, 2015,
3. Rəna Məmmədova, Sosial iş giriş Müntəxəbat. I hissə. Bakı,2011
4. A.D. Zamanov, H.L Əliyeva. Sosial işin əsasları.Bakı -2015
5. M.Zeynalova,İnsan alveri qurbanlarının reabilitasiyası və sosial reintegrasiyasına dair metodiki vəsait, 2010
6. Çələbiyev N., Ailə psixologiyası. 2015
7. Bayramov Ə.S., Əlizadə Ə.Ə. Psixologiya.II nəşr., Bakı- 2002
8. Bayramov Ə.S., Əlizadə Ə. Ə. Sosial psixologiya. Bakı-2003
9. Əmrahlı L. Şəxsiyyət və cəmiyyət. (Psixoloji etüdlər) Bakı-2007

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

"Sosial statistika" fənni sosial işdə statistika elmindən necə istifadə etməyin qaydalarını öyrədir. Tələbələrə həm statistika elminin özü, metodları barədə ətraflı, anlaşıqlı məlumatlar verilir, həm də statistikanın sosial işdə istifadə vacibliyi izah edilir. İstifadə edilməsi zəruri olan statistik metodlar və onlardan sosial işdə istifadə qaydaları öyrədilir. Sosial statistika sosial problemlərin araşdırılması və həlli istiqamətində əhəmiyyətli layihələrin hazırlanması üçün mühüm vasitədir. Həmçinin tədris kursu "Pedagogika, psixologiya və incəsənət fənləri" kafedrası nəzdində psixoloji və pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi tədris olunur. Kursun tədrisi 3 tədris ilinin 1 semestrində 45 saat (30 s. mühazirə,15 s.seminar) nəzərdə tutulur.

Kursun tədrisində ilk növbədə "sosial statistika" mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri, prinsipləri ayrı-ayrı bölmələrə barədə izahlara yer verilir. Tələbələr fənni öyrənməklə sosial işlə bağlı zəruri biliklərə yiyələnəcəklər.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılırmı, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda Əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat , seminar 15 saat. Cəmi: 45 saat

№	Keçirilən mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1	Mövzu1. Sosial statistikanın predmeti, metod və vəzifələri. Sosial statistikada statistik müşahidənin təşkili Plan: 1. Sosial statistikanın obyektı və predmeti. Sosial hadisələrin statistik öyrənilməsi mərhələləri 2. Sosial statistikanın vəzifələri və metodları 3. Dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olmanın monitorinqi. 4. Statistik müşahidənin təşkili formaları, növləri və üsulları	2	2	
2	Mövzu 2. Sosial statistikada statistik müşahidənin təşkili Plan: 1. Tədqiqatın informasiya bazasının formalaşdırılmasında statistik müşahidənin rolu 2. Statistik müşahidənin təşkili formaları və növləri. 3. Sosial statistikada seçmə metodundan istifadə edilməsi. 4. Sosial statistikada informasiyanın ölçülməsi və statistik müşahidənin xüsusiyyətləri. 5. İnformasiyanın əldə edilməsi üsulları	2	2	
3	Mövzu 3. Sosial statistikanın göstəricilər sistemi Plan: 1. Sosial hadisə və prosesləri öyrənərkən tətbiq edilən statistik göstəricilər 2. Mütləq və nisbi göstəricilər, onların növləri	2	2	
4	Mövzu:4. Orta kəmiyyətlər, dinamikaya əsasən təhlili Plan: 1. Orta göstəricilər və onların növləri 2. Sosial hadisə və proseslərin dinamikada təhlili göstəriciləri 3. Sosial hadisələr haqqında məlumatların cədvəllərdə əksi və qrafiklərdə təsviri	2		
5	Mövzu 5. Demografik statistika Plan: 1. Əhəlinin xarakteristikasının sosial inkişafa təsiri 2. Əhəli haqqında informasiya mənbələri. 3. Statistikada əsas əhəli kateqoriyaları. Ailə və ev təsərrüfatı. 4. Əhəlinin təkrar istehsalı göstəriciləri 5. Demografik proseslərin proqnozlaşdırılması metodları	2	2	
6	Mövzu 6. Əmək bazarı statistikas Plan: 1. Əmək bazarı statistikasının vəzifələri. 2. Əmək bazarının statistik göstəriciləri. 3. Əmək haqqı və işçi qüvvəsinə xərclər statistikasının göstəriciləri 4. Əmək haqqının səviyyəsinə görə işçilərin bölgüsünün statistik təhlili.	2		

	5. Layiqli əməyin göstəriciləri və əmək şəraitinin statistik təhlili.			
7	Mövzu 7. Sosial qeyri-bərabərlik və yoxsulluq statistikasi Plan: 1. Sosial qeyri-bərabərlik və yoxsulluğun statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti və statistikanın vəzifələri. 2. Əhalinin yoxsulluğunun statistik təhlilinin informasiya bazası. 3. Beynəlxalq statistikada istifadə edilən yoxsulluq konsepsiyaları 4. Əhalinin sosial qeyri-bərabərliyinin və yoxsulluğun qiymətləndirilməsinin göstəricilər sistemi 5. Çoxölçülü yoxsulluq indeksi və onun hesablanması.	2		
8	Mövzu 8. Əhalinin istehlakı xərclərinin statistik öyrənilməsi Plan: 1. MHS-də istehlak və xərclər anlayışı. 2. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlakı statistikanın vəzifələri 3. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlakının həcmi və quruluşu göstəriciləri. 4. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlak xərclərinin differensiasiyasının statistik təhlili 5. İstehlak qiymətləri indeksi. İnflyasiyanın statistik təhlili	2	2	
9	Mövzu 9. Əhalinin gəlirləri statistikasi Plan: 1. Əhalinin gəlirləri anlayışı. Gəlirlərin növləri 2. Əhalinin gəlirləri haqqında informasiya mənbələri. 3. Gəlirlərin statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti və statistikanın vəzifələri. 4. Əhalinin gəlirlərinin təhlilinin əsas metodları 5. Gəlirlərin diferensiasiyasının statistik öyrənilməsi.	2		
10	Mövzu10. Əhalinin təhsil səviyyəsinin və sağlamlığının statistikasi Plan: 1. Əhalinin təhsil səviyyəsi və təhsil sisteminin statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti və statistikanın vəzifələri. 2. Əhalinin təhsil səviyyəsi və onun ümumiləşdirici göstəriciləri. 3. Əhalinin sağlamlıq göstəriciləri. 4. Əhalinin tibbi yardımla təmin olunması və səhiyyə müəssisələrinin istifadəsi göstəriciləri	2	2	
11	Mövzu11. Əhalinin mənzil şəraitinin, nəqliyyat və rabitə xidmətinin statistikasi Plan: 1. Xidmətlərin növləri və onların təsnifatlaşdırılması və statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti. 2. Mənzil bazarı və onun statistik öyrənilməsi. 3. Əhaliyə nəqliyyat xidməti statistikanın vəzifələri 4. Əhaliyə rabitə xidməti statistikanın vəzifələri 5. Əhaliyə nəqliyyat və rabitə xidməti haqqında statistik informasiya mənbələri	2		
12	Mövzu12. Əhalinin sağlamlığı və səhiyyə xidməti statistikasi Plan: 1. Əhalinin sağlamlığı və səhiyyə xidmətinin statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti və statistikanın vəzifələri. 2. Əhalinin sağlamlıq göstəriciləri. 3. Sağlamlıq və səhiyyə statistikasının sahəsində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının fəaliyyəti 4. Əhalinin tibbi yardımla təmin olunması və səhiyyə müəssisələrinin istifadəsi göstəriciləri 5. Səhiyyə xidməti haqqında statistik informasiyanın mənbələri	2	2	
13	Mövzu13. Əhalinin vaxt büdcəsi və ondan istifadə statistikasi Plan: 1. Əhalinin vaxt büdcəsi statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti, informasiya bazası və statistikanın vəzifələri. 2. Əhalinin vaxt büdcəsi və onun quruluşu. 3. Günlük vaxt fondunun quruluşunun statistiki təhlili. 4. Əhalinin sərbəst vaxtının istifadəsi göstəriciləri. 5. Ev təsərrüfatlarının vaxt büdcəsinin seçmə metodu ilə öyrənilməsi	2		
14	Mövzu 14. Əhalinin sosial müdafiəsi statistikasi Plan: 1. Əhalinin sosial müdafiəsinin statistik öyrənilməsi zəruriliyi və vəzifələri. 2. Pensiya təminatı statistikasının göstəriciləri. 3. Sosial işlər statistikasının göstəricilər sistemi 4. Sosial işlə əhatə olunanların sayı, sosial xidmətin həcmi və quruluşu göstəriciləri. 5. Sosial işin səmərəlilik səviyyəsinin statistik təhlili.	2	1	
15	Mövzu 15. Əhalinin həyat keyfiyyəti və insan potensialının inkişafının statistik öyrənilməsi Plan: 1. Əhalinin həyat keyfiyyəti anlayışı.			

	2. Əhalinin həyat keyfiyyətinin statistik öyrənilməsinin əhəmiyyətinin vəzifələri. 3. Əhalinin həyat keyfiyyətinin statistik qiymətləndirilməsinin inteqral göstəriciləri. 4. İnsan potensialının inkişaf indeksi	2		
	Cəmi:	30s.	15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Fənnin tədrisinin məqsədi, tələbələri sosial iş sahəsi üzrə biliyin səviyyələri və statistika elminin sosial sferası strukturlarında sosial problemlərin statistik tədqiqatları, sosial-statistik tədqiqatların mahiyyəti, strukturu, formaları barədə sistemli biliklərlə yaxından tanış etmək, onlara müvafiq ixtisas bilikləri və informasiyalarla bilikləndirməkdir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Sosial işdə statistik metodların nəzəri əsaslarını öyrənir;
- Sosial işin tətbiqi sahəsində vacib olan statistik məlumatları mənimsəyir;
- Fərqli problemləri araşdırarkən mühüm məlumatları statistik analiz, təhlil-müqayisə etmək və sosial işlə əlaqələndirmək metodlarına yiyələnir;
- Sosial iş prosesi zamanı problemlərin həll edilməsində statistik göstəricilərdən istifadə qaydalarını öyrənir;
- Sosial işdə statistik tədqiqat metodologiyalarının praktik tətbiqi yollarını mənimsəyir;

XIII. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Sosial statistikanın obyekt və predmeti. Sosial hadisələrin statistik öyrənilməsi mərhələləri
2. Sosial statistikanın vəzifələri və metodları
3. Statistik müşahidənin təşkili formaları və növləri.
4. Sosial statistikada seçmə metodundan istifadə edilməsi.
5. İnformasiyanın əldə edilməsi üsulları
6. Mütləq və nisbi göstəricilər, onların növləri
7. Orta göstəricilər və onların növləri
8. Sosial hadisə və proseslərin dinamikada təhlili göstəriciləri
9. Əhalinin xarakteristikasının sosial inkişafa təsiri
10. Əhali haqqında informasiya mənbələri.
11. Statistika əsas əhali kateqoriyaları. Ailə və ev təsərrüfatı.
12. Demografik proseslərin proqnozlaşdırılması metodları
13. Əmək bazarı statistikasının vəzifələri.
14. Əmək haqqı və işçi qüvvəsinə xərclər statistikasının göstəriciləri
15. Əhalinin yoxsulluğunun statistik təhlilinin informasiya bazası.
16. Beynəlxalq statistikada istifadə edilən yoxsulluq konsepsiyaları
17. MHS-də istehlak və xərclər anlayışı.
18. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlakı statistikanın vəzifələri
19. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlakının həcmi və quruluşu göstəriciləri.
20. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlak xərclərinin differensiasiyasının statistik təhlili
21. İstehlak qiymətləri indeksi. İnflyasiyanın statistik təhlili
22. Əhalinin gəlirləri anlayışı. Gəlirlərin növləri
23. Əhalinin gəlirləri haqqında informasiya mənbələri.
24. Gəlirlərin statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti və statistikanın vəzifələri
25. Əhalinin sağlamlıq göstəriciləri.
26. Səhiyyə xidməti haqqında statistik informasiyanın mənbələri
27. Əhalinin təhsil səviyyəsi və onun ümumiləşdirici göstəriciləri.
28. Mənzil bazarı və onun statistik öyrənilməsi
29. Əhalinin vaxt büdcəsi statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti,
30. Xidmətlərin növləri və onların təsnifatlaşdırılmasının əhəmiyyəti.
31. Əhalinin vaxt büdcəsi və onun quruluşu
32. Əhalinin sosial müdafiəsinin statistik öyrənilməsi
33. Əhalinin sərbəst vaxtının istifadəsi göstəriciləri.
34. Pensiya təminatı statistikasının göstəriciləri.
35. İnsan potensialının inkişaf indeksi

XIV. Kollektivium sualları:

I Kollektivium sualları

1. Sosial statistikanın obyekt və predmeti. Sosial hadisələrin statistik öyrənilməsi mərhələləri
2. Sosial statistikanın vəzifələri və metodları
3. Statistik müşahidənin təşkili formaları və növləri.
4. Sosial statistikada seçmə metodundan istifadə edilməsi.
5. İnformasiyanın əldə edilməsi üsulları
6. Mütləq və nisbi göstəricilər, onların növləri
7. Orta göstəricilər və onların növləri
8. Sosial hadisə və proseslərin dinamikada təhlili göstəriciləri
9. Əhalinin xarakteristikasının sosial inkişafa təsiri
10. Əhali haqqında informasiya mənbələri.

II Kollektivium sualları

1. Əhalinin yoxsulluğunun statistik təhlilinin informasiya bazası.
2. Beynəlxalq statistikada istifadə edilən yoxsulluq konsepsiyaları
3. MHS-də istehlak və xərclər anlayışı.
4. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlakı statistikanın vəzifələri
5. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlakının həcmi və quruluşu göstəriciləri.
6. Əhalinin və ev təsərrüfatlarının istehlak xərclərinin differensiasiyasının statistik təhlili
7. İstehlak qiymətləri indeksi. İnflyasiyanın statistik təhlili
8. Əhalinin gəlirləri anlayışı. Gəlirlərin növləri
9. Əhalinin gəlirləri haqqında informasiya mənbələri.
10. Gəlirlərin statistik öyrənilməsinin əhəmiyyəti

“Sosial statistika” fənninin sillabusu 050807-“ Sosial iş” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

b/m.S.M.Məmmədova

Kafedra müdiri:

dos.A.X.Əliyev